

**RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA – VII. RAZRED
XXVIII. NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2023.)
ŠKOLSKA RAZINA**

Ispit ima **31 zadatak**. Točni odgovori vrijede ukupno **80 bodova**. Bodovna vrijednost zadatka navedena je u kvadratiću kraj zadatka. **Moguće točno rješenje ili druga točna rješenja navedeni su u zagradama ili odvojeni kosom crtom.**

1. zadatak

Taj spomenik rane hrvatske pismenosti, nastao oko 1100. godine, otkriven je u crkvi **sv. Lucije / svete Lucije** u mjestu **Jurandvor(u)** na otoku **Krku** u **devetnaestom(e)** stoljeću. Poznat je pod nazivom **Bašćanska ploča**. U prvoj polovici dvadesetoga stoljeća dopremljen je u Zagreb i otad se čuva u **Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti**.

- Zadatak vrijedi **6 bodova** jer ima šest primjera. Svaki pravopisno i gramatički točan primjer vrijedi 1 bod.
- **Nije pogreška ako učenik napiše ime crkve velikim slovom u nominativu *Sveta/Sv. Lucija*, ali pogreška je ako učenik napiše ime crkve velikim slovom u genitivu *Svete/Sv. Lucije*.**
- **Nije pogreška ako učenik napiše *Bašćanska*.**
- **Nije pogreška ako učenik napiše *Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti* jer se tako zvala u vrijeme dopremanja spomenika u Zagreb.**

2. zadatak

- a) Misal po zakonu rimskog(a) dvora
b) 1483.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima a) i b) sastavnicu. Svaka pravopisno i gramatički točno riješena sastavnica vrijedi 1 bod.
- **Nije pogreška ako učenik napiše *Rimskog(a)*.**

3. zadatak

Faust Vrančić, 1595. / 1595. godine / 1595. g. / 1595. god.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer traži dva podatka. Svaki gramatički i pravopisno točan podatak vrijedi 1 bod.

4. zadatak

Bartol/Bartul Kašić, 1604. / 1604. godine / 1604. g. / 1604. god.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer traži dva podatka. Svaki gramatički i pravopisno točan podatak vrijedi 1 bod.

5. zadatak

narječje: **kajkavsko**   govor: **ekavski**

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer traži dva podatka. Svaki točan podatak vrijedi 1 bod.

6. zadatak

Ljetujući na **Dugom(e) otoku**, upoznao sam vršnjake iz **Kraljevine Danske**. Prijatelji **Danci** otkrili su mi da je zastava njihove države vjerojatno najstarija na svijetu. Legenda kaže da potječe iz 1213. godine, kad je kralj **Valdemar Drugi / Valdemar II.** uoči bitke vidio bijeli križ iscrtan na tamnome nebu.

U zagrebačkome **Donjem(u) gradu**, na **Trgu Nikole Šubića Zrinskog(a)** vidjeli smo njihovu zastavu izvješenu na zgradi danskoga veleposlanstva.

- Zadatak vrijedi **6 bodova** jer ima šest primjera. Svaki pravopisno i gramatički točan primjer vrijedi 1 bod.
Za više pogrešaka unutar istoga primjera oduzima se samo 1 bod.

7. zadatak

Pitali smo učiteljicu što znači riječ opat/„opat” uklesana na darovnici kralja Zvonimira. Objasnila nam je da je to naziv za poglavara u nekim katoličkim samostanima.

- **Zadatak vrijedi 2 boda.**
Svaka gramatički i pravopisno točna rečenica neupravnoga govora, tj. jezično točna preoblika vrijedi 1 bod.

8. zadatak

Nemoguće je popisati sve pojmove koji u svakodnevnoj jezičnoj uporabi počinjavaju na određenome pravopisnom pravilu, zato su u pravopisu navedeni samo tipični primjeri.

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svaki točan primjer vrijedi 1 bod.

9. zadatak

Prije tri mjeseca predstavljen je Rječnik velikoga i maloga početnog slova. Njime će se služiti svi oni koji moraju riješiti dvojbe o pisanju višerječnih imena i naziva.

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svaki točan primjer vrijedi 1 bod.

10. zadatak

Da ti nacrtam smješka/smješka?

Više bi me razveselio tvoj smijeh.

Osmjehtavanje ili osmijeh/osmijeh?

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svaki točan primjer vrijedi 1 bod.

11. zadatak

b)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

12. zadatak

G

Obilježje mjesnih govora stanovnika otoka Visa od davnina je čakavski. Riječ je o

L

govoru čakavskoga narječja u kojemu se kao posebnost prepoznaje zamjenjivanje glasa č glasom c, npr. čovik > covik. Budući da se danas sve generacije Višana

I

u međusobnoj komunikaciji služe čakavskim govorom, vjerojatno je da će oni svoj

A

zavičajni govor sačuvati kao nematerijalno kulturno dobro.

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

13. zadatak

pridjev	padež
jezični	N/nom./nominativ
različitim	I/instr./instrumental

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera. Svaki točno ispisan pridjev kojemu je točno određen padež vrijedi 1 bod.

14. zadatak

- a) najčešće/najčešći
b) najveće/najveći

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima a) i b) sastavnicu. Svaka jezično točno riješena sastavnica vrijedi 1 bod.

15. zadatak

osobna	povratna	posvojna	povratno-posvojna	pokazna	upitna
njime	si	njegovih	svoje	toliko	kojim

- Zadatak vrijedi **šest bodova** jer ima šest primjera. Svaka točno uvrštena zamjenica vrijedi 1 bod.

16. zadatak

znanje, sjećanje

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera. Svaki jezično točan primjer vrijedi 1 bod.

17. zadatak

Zanimljivo je i korisno **učenje** novih jezika. / **Učenje** novih jezika zanimljivo je i korisno.

- Zadatak vrijedi **1 bod**. U cijelosti jezično točna rečenica vrijedi 1 bod.

18. zadatak

dospijevati

- Zadatak vrijedi **1 bod** jer ima jedan primjer. Pravopisno i gramatički točan primjer vrijedi 1 bod.

19. zadatak

Savska Opatovina, naselje **smješteno** uz Savu, nalazi se nedaleko od Zagreba. Opat prema kojemu je naselje dobilo ime živio je u samostanu koji je **sagrađen** na savskome otoku.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera. Svaki pravopisno i gramatički točan primjer vrijedi 1 bod.

20. zadatak

Na Zvonimirovoj darovnici, **nastaloj** oko 1100. godine, sačuvana je najstarija pisana potvrda riječi *opat* u hrvatskome jeziku.

- Zadatak vrijedi **1 bod** jer ima jedan primjer. Pravopisno i gramatički točan primjer vrijedi 1 bod.

21. zadatak

„Ako **želim** dobro poučavati učenike pripadnike nacionalne manjine,” **razmišljala je** učiteljica, „**morala bih** naučiti barem osnove njihova materinskoga jezika.”
„**Učimo** zajedno!” **predloži** ona svojim učenicima.

- Zadatak vrijedi **5 bodova** jer ima pet primjera. Svaki u cijelosti jezično točan primjer vrijedi 1 bod.
- **Nije pogreška ako učenik imperativ napiše malim slovom: *učimo*.**
- **Pogreškom se smatra svaki gramatički/pravopisno netočan ili nepotpun glagolski oblik (složeni glagolski oblik s enklitikom na prvome mjestu ili složeni glagolski oblik bez pomoćnoga glagola ili kondicional s pogrešnim oblikom glagola biti, npr. *morala bi*).**

22. zadatak

Tko **bude želio** naučiti više, **proširivat će** svoje znanje.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera. Svaki u cijelosti jezično točan primjer vrijedi 1 bod.
- **Pogreškom se smatra svaki gramatički/pravopisno netočan ili nepotpun glagolski oblik (složeni glagolski oblik s enklitikom na prvome mjestu ili složeni glagolski oblik bez pomoćnoga glagola ili infinitiv s nepokraćenim nastavkom).**

23. zadatak

malo/Malo, gdje/Gdje, ondje

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera. Svaki prilog vrijedi 1 bod.

24. zadatak

c)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

25. zadatak

predikat	vrsta predikata
skrivale su (se)	glagolski / glagolski P / glagolski predikat
nije mogla biti crnja	imenski / imenski P / imenski predikat
poče privlačiti	glagolski / glagolski P / glagolski predikat

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera. Svaki u cijelosti točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

26. zadatak

Dvoje prijatelja **krenulo** mu **je** ususret. / Ususret mu **je krenulo** dvoje prijatelja.

- Zadatak vrijedi **1 bod**. U cijelosti jezično točna rečenica s glagolom u perfektu vrijedi 1 bod.
- **Pogreškom se smatra perfekt bez pomoćnoga glagola.**
- **Nije pogreška ako učenik napiše *Njemu* ususret krenulo je dvoje prijatelja.**

27. zadatak

izravni objekt	neizravni objekt
me	(na) pustolovine
sidro	obali

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svaki točno uvršten objekt vrijedi 1 bod.

28. zadatak

d)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

29. zadatak

b)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

30. zadatak

3. oblikovati

4. sušiti

2. dodati

1. samljati

- Zadatak vrijedi **1 bod**. Točno označen slijed svih radnji vrijedi 1 bod.

31. zadatak

- Učenik dobije **2 boda** ako **jezično točnim cjelovitim/necjelovitim rečenicama** ili **sintagmama** navodi **dva dokaza** iz teksta.

Iz odgovora mora biti razvidno učenikovo shvaćanje da **tvrdnju dokazuje: prikupljanje starih recepata / pripremanje tradicionalnih jela na temelju starih recepata / objavljivanje prikupljenih recepata u jedinstvenome izdanju / pisanje tih recepata zavičajnim govorom.**

Npr.

- 1. Prikupili su recepte tradicionalnih viških jela.
2. Recepte su pisali i viškim govorom.
- 1. kuharica tradicionalnih viških jela
2. recepti pisani mjesnim govorom
- 1. prikupili recepte viških jela
2. sami pripremali neka jednostavnija jela
- 1. „Istražujući kuharsku tradiciju svojega otoka, (...) sakupili su recepte” (citiranje dijelova rečenice)
2. „U receptima ispisanima mjesnim govorom” (citiranje dijela rečenice)
- 1. kuharica „Škoj na pjat” / „Otok na tanjuru” (Navođenjem obaju naslova knjige implicira se viški govor.)
2. stari viški recepti
- Objavili su kuharicu viških jela i recepte pisali zavičajnim govorom. / Prikupili su recepte viških jela i objavili su kuharicu. (1. i 2. dokaz u istoj rečenici)
- hib – tradicionalno viško jelo
viški govor koji se pomalo zaboravlja

- Učenik dobije **1 bod** ako **jezično točnom cjelovitom/necjelovitom rečenicom** ili **sintagmom** navodi samo **jedan dokaz** iz teksta / ako je **jedan dokaz jezično netočan.**

Npr.

- 1. Kuharicu su napisali viškim govorom. / zavičajni govor
- 1. Skupili su i objavili stare recepte otoka Visa. / recepti za viška jela
- Učenici iz OŠ Vis skupljali su stare recepte i zapisali ih Viškim govorom. (1. i 2. dokaz u istoj rečenici, **ali** uz **jednu** pravopisnu pogrešku)
- Učenici iz O.Š. Vis skupljali su stare recepte i zapisali ih viškim govorom. (1. i 2. dokaz u istoj rečenici, **ali** uz **jednu** pravopisnu pogrešku)

- Učenik ne dobiva **nijedan bod** ako **navodi netočne ili preopćenite činjenice** / ako **odgovori nisu jezično točni**.

Npr.

- 1. Sušili su smokve.
  - 2. Recepte su skupljali u školi.
- (Odgovori su netočni.)

- 1. pogača, kolači i marmelada
  - 2. otočki govor
- (Odgovori su općeniti, ne upućuju na Vis.)

- 1. Učenici iz O.Š. Vis skupljali su stare recepte.
  - 2. Zapisali su ih Viškim govorom.
- (Svaki od navedenih dokaza sadržava pravopisnu pogrešku.)